

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Præparatio contra occultas tentationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

pericipias, audi præclarissima Spiritus sancti in Sacra scriptura documenta, per os præcipue Ecclesiastici: qui postquam nos hortatus esset, ut animam nostram ad tentationem præparemus, subiungit: *deprime cor tuum. & sustine: f. humilibus enim d. gratiam & fortitudinem: aufert verò illam, resistitque superbis: & si non venerit tibi pes superbia: manus peccatoris & superbi te aggredientis non mouebit te, neque deiciet. Inclina aurem tuam, ut audias & impleas, quod iubet, & inspirat Deus. nam h. vir obediens loquetur victoriam: i. Seruat morem DEI, & in illo veterasce: k. voluntatem enim iumentum se faciet; & deprecationem eorum exaudiet: & saluos faciet eos l. Ne festines in tempore obductionis & tentationis, nec properes nimium ut ab ea expediaris. Qui enim nimium properat, citius impingit, sustine: sustentationes & moras DEI, licet tibi longæ videantur, opportunè enim aderit: coniungere DEO, per amoris vnitatem: vnitus enim Omnipotenti, omnia poteris: id enim voluit Iob, cum dixit: in pone me Domine iuxta te, & cuiusuis manus pugnet contra me: n. Omne quod tibi applicitum fuerit, & à Deo missum. accipe: & in dolore sustine, & in humilitate, siue humiliatione tua patientiam habe. Quoniam in igne probatur aurum, & argètum homines: verò in cælum receptibiles in camino humiliationis Crede DEO & ipse auxiliabitur tibi. Quod si in tentatione iacturam aliquam feceris, ipse recuperabit te. o Respice nationes hominum: & scio, quia nullus sperauit in Domino, & confusus est. Quis enim permansit in mandatis eius, & derelictus est: aut quis inuocauit eum, & despexit illum: ipse enim pollicetur: p. Quoniam in me sperauit, liberabo eum: protegam eum quoniam cognouit nomen meum. Clamabit ad me, & ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum, & glorificabo eum: & q. ipse honorificabit me, tribuens mihi suam victoriam.*

§. II. Præparatio contra occultas tentationes.

Sed quoniam non est satis, remedia nosse Tentationum: ita, cum veniunt occulte, lux adsit, ad eas agnoscendas: necessaria est alia præparatio à Salomone insinuata illis verbis: *a. frustra iacitur rete ante oculos pennatorum.* qua tententia significat Sapiens: nulla esse mediâ ad euadenda tentationum retia, magis efficacia, quam oculos habere acutos ad eas agnoscendas: & alas ad volandum, & celeriter ab eis fugiendum. Et quemadmodum parum valent alæ sine oculis: ita oculi non sufficient, nisi adsint etiam alæ. At non corporis oculi sunt hic necessarij; sed Spiritus à fide, cælestique lumine; à prudentia, & sapientia Spiritus sancti illustrati: sicut nec alæ debent esse corporales, sed spirituales cum neruis & pennis virtutum, & seruentium, valdeque firmorum affectuum: quemadmodum de Sanctis quatuor animalibus dicitur, quod essent *b. plena oculis antè & retro, & c. alas haberent, quibus animalia ibant & reuertebantur in simi-*

Humilitas.

e Eccl. 2. 2.

f Iac. 4. 6.

g Psal. 35. 12.

h Prou. 25.

18.

i Eccl. 2. 6.

k Psal. 147.

19.

l Eccl. 2. 2.

Longanimitas.

m Iob. 17. 3.

n Eccl. 2. 4.

Fiducia.

o Eccl. 2. 11.

p Psal. 90. 14.

q Psal. 49. 15.

a Prou. 1. 17.

b. Oculos &

c. alas habe-

ant Insti.

b Apoc. 4. 6.

18.

Itadi-

c Ezech. 6
14.

Demonis
fraudes.
d i. Cor. 11.
14.

c Habac. 1.
10.

Lib. 31. Mor.
c. 22.
f Job. 41. 4.

Reuelatio
necessaria.

S. Greg. li. 32
Mor. c. 17.
Vista mē-
tiuntur vir-
tutes.

g Job. 40. 13.
Lib. 32. Mor.
cap. 7.
Scilicet
tentationes

litudinem fulguris coruscantis. Ad significandum quod Sancti habent celestem lucem, ad perspiciendum congressus hostium, *exente* agredientium, & proditoriē *retro* inuadentium; ac denique eorum, qui *intra* cor ipsum, proprijs scilicet ipsorum propensionibus eos inuadunt: à quibus omnibus vt se defendant, *alas* habent: quibus aut ipsos hostes *oppugnare*, aut eosdem *fugere* possint: prout ad eosdem vincendos opus erit. Sed quid quando ipse d *Satanas transfigurat se in Angelum lucis*, vt suas occultet tentationes: id intendens, vt homines (sicut dixit Habacuc Propheta) *se sacrificem rei suae*, credentes, tentationem, quæ verè est à malo spiritu, boni esse inspirationem; vitium esse virtutem; & passionem deprauatam, esse rationem. Quamuis enim valdè impios, vt ait S. Gregorius, *aperte* aggrediatur eos impellens ad iniquitatem ipsis placentem: at cum iustis, valdè que feruentibus faciem suam obtegit, *vocemque* mutat, ne agnoscat? & Deus dixit S. Job: *f quis reuelabit faciem indumenti Leviathan; & in medium oris eius quis intrabit*; vt quid ibi cudatur deprehendat? voluit enim dicere: ego solus reuelare possum, & manifestare eius astutias, & laruam deponere, qua propriam faciem regit, ne agnoscat? Ego solus possum eius os ingredi, & verborum eius artificium, eloquentiam, & stratagemata, quibus ad homines decipiendos vitur, cognoscere. Neq; vacat mysterio, quod scriptura sacra verbo *reuelandi* hoc loco sit vsa. Docet enim nos: absque *reuelatione*, instinctu aut illustratione celesti non posse astus, & implicatas eius nequicias in particulari agnosci: quamuis vniuersi sciamus, draconem *septem* capitum peculiariter habere vela, aut pallia: quibus septem capitalium vitiorum facies tegat. Gula & auaritia faciem suam velo *necessitatis* tegunt: vt fami satisficiant, & consulant paupertati; Acedia velat sese pallio *defatigationis*: vt necessarium leuamen assumat; Superbia & Ambitio pro larua vtuntur *gloria* & honore DEI, & commoditate ipsarum dignitatum, & officiorum insignium, quæ ambiunt; Ira & inuidia, velo euitandi proprium *damnum*, aut aliorum auertendi se contegunt: Libido quantumuis aliàs sit impudens, non tamen illi deest velum, quo carnalem amorem *spiritualis amoris* specie tegat. In his velis & integumentis fundat draco suas astutias, rationem, eloquentiam, & persuasiones: quas aliquibus Sacrae scripturae sententijs male intellectis aut fictis reuelationibus confirmare nititur: procurando, vt valdè illæ arrideant, tanquam musica vocum valdè concordium. Quamobrem loquens Deus de *Behemoth*, ait: *g ossa eius*, quæ carnibus & pelle sunt tecta, esse *velut fistulas aris*. Significans, (vt S. Gregorius explicat) vehementissimas Dæmonis tentationes esse illas, quæ *latent*, & non agnoscentur: quæ, dum tanquam fistula *aures* delectant, *cor* fraudibus ac deceptionibus peruertunt. Si aduertat, te, ad cupiditatem refræandam, *contentum*

esse

esse ijs, quæ habes: fistulam suam inflat, suggerendo, cur ita te ipsum negligis, & quæ adhuc sunt futura: cum nescias, quid tibi sit euenturum, attende, vt ex nunc præpares, quod alias postea deficiet. An non & terrena potest actio peragi, & tamen in actione culpa declinari: quatenus & exteriora stipendia præbeat, & tamen internam rectitudinem non inflectat? quod si te aduertat, velle rebus omnibus *renunciare*: vt nudus sequaris Christum, suã adhuc fistulam dulcius sonat: vnde hæc temeritatis tantæ surrexit audacia, vt credere audeas, quod, omnia relinquendo, subsistas: an non pleriq; & terrena patrimonialia nequaquam deserunt, & tamen ex his per misericordiam opera supernæ sortis bona æterna mercantur? Si cupias, tuos *proximos* adiuuare, habesq; ad id talentum: fistulam suam musicam sonans, suggerit auribus: quid te ad aliena curanda dilatas? vtinam tuis considerandis sufficiat. An non perpendis: quia cum ad aliena extenderis, erga ea curanda, quæ tua sunt, minor inueniris? quid ergo tibi prodest, ad alios te dilatare; si periculum imminet tibi nocendi? his & similibus alijs rationibus fraudes suas texit draco: quæ si locum in corde inueniãt, difficile valdè remedium admittunt. Quis enim dæmoni resistat, quem Angelum esse iudicat? aut, quis vitio remedium adferre studebit: quod putat esse virtutem? nec sine causa (addit idem Sanctus) Devs D.N. addidit: *cartilagine Behemoth esse quasi laminas ferreas*, in quibus nec hastæ ferrum: nec sagittæ ictus aliquod vestigium imprimunt: quia vitia, quæ videntur esse virtutes; & per *cartilagine* significantur, quæ videntur esse ossa, sed reuera non sunt: quando animæ possessione accipiunt, tanquam *ferrum* illam *indurãt*: ne eius ictus aut pulsus sentiat, qui cupit illi mederi: quia nec ægrotare se nouit, nec deceptam; sed potius præmium sperat ex eo, quod pœnam & supplicium promeretur.

SE D hoc ipsum, quod homines adeo difficile cognoscere, remedium adferre possunt, est facillimum cū auxilio Dei, qui cælesti lumen suamque sapientiam tribuit *humilibus*, eam cū fiducia petentibus: & ex parte sua adiuuant sese lectione, & studio *librorum* sacrorum, & piorum: qui vt sunt quoddam Ecclesiæ *armamentarium*; ita sunt *fontes* luminis cõtra hæc fraudes, quarum ingentem notitiã adferunt. Idem quoq; humiles, *Magistros* & Confessarios peritos consulunt, quos Christus Dominus *huc mundi appellat*: & S. Apostolus ait, eos *cognoscere astutias satanæ*, de quibus monent fideles vt caueant: ac propterea *oculi* diuini sponsi dicuntur esse *sicut columbe super riuulos aquarum, que lacte sunt lotæ, & resident iuxta fluentia plenissima* in quibus (vt S. Gregorius aduertit) & seipsas lauant, & umbras vident rapacium anium per aëra volantium: quas dum ex umbris agnoscunt, auolant, & sic earum vngues effugiunt. Sed qui sunt ipsi sponsi oculi, nisi viri spirituales, qui lumen habet ad cognoscenda pericula & remedia præuenienda,

cc
cc
1.
cc
cc
2.
cc
cc
cc
3.
cc
cc

Vitia animam inducunt.

Humilitas libri p̄j.

h Mat. 24.
i 2. Cor. 1.
13.

h Cant. 5. 12
Magistri spirituales.

hi sunt, quasi colubæ habentes oculos simplices; & expeditas alas ad fugiendum. Semper resident iuxta fluentia plenissima aquarum crystallinarum, *Sacrarum scripturarum*, & piorum aliorum librorum; qui rivulorum instar ex eis fluunt. Et continuo sacræ lectionis & meditationis exercitio replentur lacte candido, & puro dulcis eius doctrina: qua seipsas lavant, ac purificant ex rebus autem, quas in eis legunt, tanquam ex *umbra* hostem, eiusq; fraudes agnoscunt: & statim *alis* suis eos fugientes, ad tutum suorum *idororum* locum sese recipiunt. Et eodem modo reliquos monet; & instruunt, quemadmodum Elifæus Propheta indicabat Hebræis *k Syrorum insidias*, ne eorum manus inciderent.

k 4. Reg. 6.
9.

CAPVT V.

TENTATIONES INTERNÆ EX PARTE IMAGINATIONIS, & sensualitatis, eiusq; propensionum: & ratio eas vincendi.

VIA non satis est, in genere tantum nosse insidias & tentationes hostis nostri, armaq; ad eas vincendas: operæ pretium erit in particulari nunc agere de grauioribus, magisq; vilitatis, ac de ratione & vsu armorum contra illas. Quare præmittendū est duo esse genera tentationum: internarum scilicet, & externarum. *Prima* cuatur in corde, & in potentijs imaginationis, & appetitus sensitiui. In *imaginatione* ebullit sædæ imagines, & prauæ cogitationes: in *appetitu sensitiuo* prauus affectus, quos *passiones* appellamus, in quib. quatuor sunt precipue, quemadmodum enim corpus habet quatuor humores, ex quorum inordinatione oriuntur morbi, ita (ait Richardus) habet *animus quatuor affectus*, scilicet *amor*, & *odii*, *gaudij*, & *tristitiæ*, aut desiderij, & timoris: ex quorum inordinatione procedunt morbi spirituales. istos affectus, ait S. Bernar. esse quasi quatuor *rotas* currus ipsius cordis; & quasi quatuor *effrænes equos*: qui nisi ab aliquo frænentur; & sicut oportet, gubernentur, illud præcipitant. *Externæ* tentationes sunt *personæ*, aut res aliæ *terrena*, quæ materia sunt, & esca imaginationum, & passionum: nosq; impellunt, ad optandū quod in illis est inordinatum, aut propter *elegantiā*, quam præferunt; aut propter *bonū*, quod nobis adferunt, aut pollicentur, aut propter *damnū*, quod nobis inferunt, aut minantur. Vtræq; tentiones solent simul nos oppugnare: quemadmodum Apost. de seipso fatetur: *a foris*, inquit, *pugna*, *intus timores*: & Oseas dixit, loquens de Samaritana: *foris ingressus est spolias, & latrunculus foris*: interni scilicet & externi hostes illam spoliarunt: quia *passiones*, & res, quib. illa fruuntur, cor nostrum, & virtutes: quæ sunt in anima nostra, deprædantur. Et omnes illas adhibet, eisq; virtutem damno, vt crudele bellum nobis inferat. Nã: (vt S. Diodoc. perperdit) quando aliquis bellum gerit contra alium, quæ capere non potest, accedit tamē quantum

Tentatio duplex.
S. Thom. 1. 2.
q. 23. a. 1.
Interna passionum.
De statu hominis interioris. c. 34.
Ser. 35. Part. uorum.

Externa obiecta.

a 2. Cor. 7.
b Osea 7.

Lib. de per. s. et. p. 1. 11. ali.

licet